

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти
(назва кафедри, циклової комісії)

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

«Логопедія (заїкання, порушення темпу мовлення)»

для студентів

спеціальності

016 Спеціальна освіта

(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми

016.01.01 Логопедія

(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації

(за наявності)

_____ (назва спеціалізації)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Поля форми	Опис поля форми
Київський університет імені Бориса Грінченка	Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти	Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
Програма Екзамену з дисципліни	«Логопедія (заїкання, порушення темпу мовлення)»
Курс	3
Спеціальність(спеціалізація)	016 Спеціальна освіта
Форма проведення: Письмова/усна/комбінована	Усна
Тривалість проведення:	4 академічні години
Максимальна кількість балів: 40 балів	40 балів
Критерії оцінювання	<p style="text-align: center;">Критерії оцінювання:</p> <p>Перші два питання білету репродуктивного та аналітичного характеру оцінюються максимальною кількістю балів за кожну правильну відповідь – 10 балів.</p> <p>У відповіді студента оцінюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ґрунтовність та чіткість викладу інформації; – володіння теоретичною базою дисципліни; – аргументація визначених положень; – змістовність та логічність відповіді. <p>За творчо і науково виважене обґрунтування власної позиції у процесі розкриття третього питання – практичного кейсу, оцінюється вміння здобувача обґрунтовувати власне бачення вирішення питання у процесі формулювання аргументації професійної позиції; методичну та технологічну грамотність у підборі завдань; обґрунтованість та аргументованість методичного вибору; логічне структурування матеріалу, демонстрацію розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань, студент отримує 20 балів.</p> <p>Оцінка за екзамен може складати від 0 (min) балів до 40 (max) балів.</p>
Перелік допоміжних матеріалів:	-
Орієнтовний перелік питань:	<p>Питання репродуктивного і аналітичного характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте систему становлення наукової думки з погляду історії накопичення практичного досвіду вивчення порушень темпу й ритму мовлення. 2. Розкрийте особливості прояву темпо-ритмічних порушень у різних вікових групах осіб. Доведіть, важливість врахування вказаних особливостей для мовленнєвого розвитку. 3. Обґрунтуйте взаємозв'язок моторного й мовленнєвого ритмів.

4. Дайте визначення поняття заїкання. Розкрийте причини виникнення, механізм та симптоматику зазначеного мовленнєвого порушення.
5. Розкрийте сутність моторної природи немовленнєвих і мовленнєвих ритмічних процесів.
6. Розкрийте сутність вікової послідовності розвитку мовленнєвого ритму.
7. Розкрийте специфіку розвитку ритмічних процесів при мовленнєвому дизонтогенезі.
8. Розкрийте етіологію та патогенез темпо-ритмічних порушень у дітей та підлітків.
9. Опишіть порушення темпу й ритму мовлення в Міжнародній класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.
10. Розкрийте алгоритм обстеження осіб із темпо-ритмічними порушеннями.
11. Опишіть механізми порушення темпу й ритму мовлення несудомного характеру в дітей молодшого шкільного віку.
12. Опишіть механізми порушення темпу й ритму мовлення несудомного характеру в підлітків.
13. Розкрийте сутність класифікації темпо-ритмічних порушень несудомного характеру. Доведіть, що визначення причини їхнього виникнення є основою складання програми логокорекційного впливу.
14. Розкрийте сутність фізіологічних зупинок та ітерацій у підлітків, причини їх виникнення.
15. Схарактеризуйте психологічні особливості особистості із темпо-ритмічними порушеннями.
16. Розкрийте сутність поняття факторів схильності до порушення темпу й ритму мовлення.
17. Розкрийте сутність поняття факторів виникнення порушень темпу й ритму мовлення.
18. Розкрийте сучасні погляди на сутність заїкання.
19. Розкрийте сутність класифікації заїкання. Доведіть, що визначення причини їхнього виникнення є основою складання програми логокорекційного впливу.
20. Розкрийте сутність фізіології заїкання.
21. Схарактеризуйте мовленнєві судоми (за типологією, за місцем локалізації, за силою та ступенем виразності).
22. Розкрийте сутність клініко-фізіологічної характеристики тахілалії.
23. Розкрийте сутність клініко-фізіологічної характеристики брадилалії.
24. Розкрийте сутність диференціальної діагностики різних форм заїкання за основними показниками обстеження.
25. Дайте характеристику неврозоподібній формі заїкання та розкрийте її симптоматику.

26. Дайте характеристику невротичній формі заїкання та розкрийте її симптоматику.
27. Розкрийте систему лікувально-педагогічної комплексної роботи при заїканні.
28. Розкрийте специфіку планування роботи при темпо-ритмічних порушеннях. Доведіть правомірність саме такої стратегії організації логокорекційного впливу.
29. Розкрийте диференційований підхід до проведення логоритмічних занять.
30. Розкрийте нетрадиційні підходи до логокорекційної роботи з особами із темпо-ритмічними порушеннями.
31. Схарактеризуйте систему логопедичного впливу при різних формах заїкання. Зробіть порівняльну характеристику та обґрунтуйте необхідність диференційованого ставлення.
32. Схарактеризуйте зміст логопедичного обстеження при заїканні. Обґрунтуйте необхідність аналізу результатів діагностики стану моторики.
33. Схарактеризуйте вправи на розвиток дихання, вкажіть мету їх використання при темпо-ритмічних порушеннях.
34. Складіть загальну модель логопедичного заняття, яка відображає його структуру та зміст, що спрямовані на подолання порушень темпу й ритму мовлення. Обґрунтуйте доречність наведеної послідовності структурних компонентів.
35. Окресліть критерії та нормативні показники розвитку темпу й ритму мовлення.
36. Схарактеризуйте комплексні системи реабілітації підлітків, що заїкаються.
37. Розкрийте сутність диференціальної діагностики заїкання і дизартрії.
38. Розкрийте сутність диференціальної діагностики заїкання і тахілалії.
39. Розкрийте сутність нетрадиційних підходів до логокорекційної роботи із заїканням.
40. Розкрийте сутність сучасних методик та технологій подолання заїкання в учнів, підлітків та дорослих.

Питання практичного характеру (орієнтовні)

1. За описом кейса визначте механізм порушення темпу та ритму мовлення й опишіть стратегію логопедичного впливу. Обґрунтуйте свою відповідь.
2. Складіть план-конспект заняття роботи з дитиною дошкільного віку, яка має невротичну форму заїкання. Наведіть приклади відповідних корекційних прийомів у необхідній послідовності.
3. Складіть план-конспект заняття роботи з дитиною молодшого шкільного віку, яка має неврозоподібну форму заїкання. Наведіть приклади відповідних корекційних прийомів у необхідній послідовності.

	4. Складіть план-конспект заняття роботи з підлітком, який має тахілалію. Наведіть приклади відповідних корекційних прийомів у необхідній послідовності.
<p>Екзаменатор</p> <p>Завідувач кафедри</p> 	<p>Наталія БАБИЧ</p> <p>Олена МАРТИНЧУК</p>